

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>Ministerul Justiției Nr. 04/2-9383 din 26.10.2023</p>	<p>Cu referire la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023), comunicăm următoarele.</p> <p>Potrivit notei informative, proiectul de act normativ este elaborat în scopul punerii în aplicare a mecanismului de guvernanță energetică, care să asigure îndeplinirea obiectivelor politicii privind energia și clima, prin elaborarea și implementarea planurilor și măsurilor în acest sens și transpunerii parțiale a Regulamentului(UE) nr. 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, în versiunea adaptată și aprobată prin Deciziile Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr.D/2021/14/MC-EnC și D/2022/02/MC-EnC.</p> <p>Astfel, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.</p> <p>Aferent rigorilor de tehnică legislativă, se vor reține următoarele:</p> <p>La proiectul hotărârii:</p> <p>În clauza de adoptare se va indica norma legală care constituie temei pentru adoptarea acestei hotărâri. În acest sens, se va reține <u>art. 6 alin. (1) din Legea nr.139/2019 privind eficiența energetică, care stabilește competența Guvernului de a aproba Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică.</u></p> <p>Atragem atenția că, completarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică cu articolele 7¹-7⁴ a fost propusă prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (reglementarea instituirii mecanismului de guvernanță energetică și a schimbărilor climatice, facilitarea dezvoltării proiectelor de infrastructură energetică) (număr unic 199/MEn/2023). Astfel, trimiterea la art. 7¹, 7²ș.a. din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică este inadmisibilă în măsura în care aceste modificări au fost adoptate de Parlament, dar încă nu</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Parțial se acceptă Modificările Legii nr. 174/2017 au fost publicate https://www.legis.md/cautare/getResuIts?doc_id=139941&lang=ro#</p>

	<p>sunt în vigoare (observația se referă și la celelalte cazuri similare din textul proiectului).</p> <p>Totodată, referința la <i>Legea nr. 174/2017</i> se va indica în următorul mod: „Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică”, conform uzanțelor de elaborare a actelor normative, iar textul „precum și în scopul executării prevederilor Tratatului de constituire a Comunității Energetice, ratificat prin Legea nr. 117 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 8-10, art. 06)” urmează a fi exclus.</p> <p>La pct. 1 textul „ , prevăzut la Anexa 1” se va substitui cu textul „(se anexează)”. Se va reține că, în cazul în care actul normativ include doar o singură anexă, aceasta nu se numerotează.</p> <p>La pct. 3 semnalăm că, regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată în art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prevede că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Totodată, alin. (3) al acestui articol dispune că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. <u>Astfel, intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării trebuie să fie argumentată în nota informativă.</u></p> <p><i>La proiectul Regulamentului:</i></p> <p>La pct. 1 se va exclude referința la scopul Regulamentului (care va fi menționat în nota informativă), acesta urmînd să conțină prevederi doar în privința obiectului de reglementare.</p> <p>La pct. 4, în primul alineat cuvîntul „principale” se va exclude ca fiind excesiv.</p> <p>La pct. 9 cuvintele „se va lua în considerație” se vor substitui cu cuvintele „se iau în considerare”, conform exigențelor limbii literare (observație valabilă și pentru pct. 88). Semnalăm că, potrivit art. 54 din Legea nr. 100/2017, verbele utilizate în text se vor expune la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției respective (observație valabilă pentru toate cazurile din textul proiectului).</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>
--	---	---

	<p>La pct. 24 sbp. 1), 2) textul „pct. 21-pct. 23” se va substitui cu textul „pct. 21-23”(observația este valabilă și pentru pct. 28, 47, 53 etc.).</p> <p>Norma de la pct. 25 urmează a fi revizuită, în legătură cu faptul că art. 72 din Legea nr. 174/2017 încă nu a intrat în vigoare, precum și în textul „până la 30 iunie 2023” termenul indicat este depășit.</p> <p>La pct. 40 sbp. 2), relevăm că, în cadrul normativ național nu se regăsește noțiunea de „sector al construcțiilor terțiar”, prin urmare, se va revedea în acest sens.</p> <p>La pct. 45, cuvintele „prezentului Regulament” se vor exclude, deoarece potrivit art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ (observație valabilă pentru toate cazurile similare din proiect).</p> <p>La pct. 48, 51, atragem atenția că trimiterea la pct. 24, 27, 33 se va completa cu referința la Regulamentul privind instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018.</p> <p>La pct. 87 recomandăm, excluderea prevederilor expuse cu titlu de exemplu, fapt ce este contrar textului unui act normativ (a se vedea inclusiv pct. 2.1.2 sbp. 5), pct. 3.2 anexa nr. 1; pct. 2.4.3 anexa nr. 3 etc.).</p> <p>La anexa nr. 1a Regulamentului :</p> <p>în parafă, se va revedea denumirea Regulamentului, deoarece este diferită de cea expusă în proiect (observația este valabilă și pentru anexele nr. 2 – 26); la pct. 3.1.2 (sbp. i) nu este clar la care act normativ se referă textul „articolul 4 litera (a) punctul 2”.</p> <p>Subsidiar, cuprinsul proiectului se va definitiva întru excluderea greșelilor gramaticale și de stil (se va evita utilizarea expresiilor de genul: „conform formatului stabilit în anexă” (pct. 54 sbp. 3), pct. 55, 59 ș.a.), „alte măsuri</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Parțial se acceptă Modificările Legii nr. 174/2017 au fost publicate https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139941&lang=ro#</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>
--	--	---

	<p>stabilite în sec. II. La Anexa nr. 8, conform formatului stabilit în Anexa nr. 14” (pct. 55 sbp. 2), „măsurile luate” (pct. 62) etc.</p> <p>Conform prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017, proiectul se va expune într-o formulă clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc. Textul punctelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv, să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări.</p> <p>Numerotarea elementelor structurale urmează a se efectua în conformitate cu art. 52 din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia, punctele se divid în subpuncte și în alineate. Subpunctele se numerotează cu cifre arabe și o paranteză și pot avea diviziuni numerotate cu litere latine și o paranteză, fără utilizarea cratimelor și a literelor duble (a se vedea: pct. 11, textul anexelor). În acest context, se vor revizui și trimiterile la elementele structurale din proiect cu luarea în considerare a faptului că, într-o enumerare de referințe, denumirea elementului structural nu se repetă.</p> <p>Adițional, se va ține cont că, elementele structural-complexe cum ar fi secțiunile și capitolele nu pot fi constituite dintr-un singur punct (a se vedea la secțiunea 8 - pct. 59, la secțiunea 9 - pct. 60).</p> <p>Concomitent, în proiect se vor revizui prevederile ce vizează Secretariatul Comunității Energetice, deoarece Guvernul nu poate reglementa atribuțiile acestuia și nici nu-i poate stabili sarcini.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>
<p>Ministerul Finanțelor <i>Nr. 07/5-03/2281/1572 din 25 octombrie 2023</i></p>	<p>La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-69-10726 din 9 octombrie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.</p> <p>Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, care include modificarea Legii nr.174/2017 cu privire la energetică, cu norme la care se face referință în proiectul hotărârii Guvernului și în materialele anexate (art.7¹ – 7⁴; art.32 (6)), la moment este în proces de avizare. Prin urmare, proiectul hotărârii Guvernului nu poate fi promovat făcând referire la norme inexistente.</p> <p>Totodată, se propune unele obiecții de ordin redacțional.</p> <p>La proiectul hotărârii</p> <p>Referințele la actele normative se expun, ținând cont de prevederile art.42 alin. (5) și art. 55 alin (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ se</p>	<p>Nu se acceptă Modificările Legii nr. 174/2017 au fost publicate https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139941&lang=ro#</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>indică numărul de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. Astfel, în clauza de adoptare, la actele normative cu „nr.174” și „nr.117” se propune de indicat anul, respectiv acestea urmează se vor substitui cu „nr.174/2017” și „nr.117/2009”.</p> <p>La pct.1, cuvântul „Regulamentului” de substituit cu cuvântul „Regulamentul”, iar textul „prevăzut la anexa 1” de înlocuit cu textul „conform anexei nr.1”.</p> <p><i>La proiectul Regulamentului privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice</i></p> <p>Textul „Aprobat prin Hotărârea Guvernului” de substituit cu textul „ Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului”.</p>	<p>Parțial se acceptă Proiectul a fost modificat. Ministerul Justiției, responsabil în domeniul tehnicii legislative a solicitat, la pct. 1 textul „ , prevăzut la Anexa 1” se fie substitui cu textul „(se anexează)”. Se va reține că, în cazul în care actul normativ include doar o singură anexă, aceasta nu se numerotează.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr.03-3351 din 31.10.2023</i></p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții</p>	
<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale <i>nr. 17/4247 din 23.10.2023</i></p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții</p>	
<p>Ministerul Educației și Cercetării <i>nr. 07-09/5333din 13.10.2023</i></p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții</p>	
<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene <i>Nr. DI/3/041.1-12149 din 20 octombrie 2023</i></p>	<p>Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p>	

	<p>Se constată necesitatea excluderii dlui Nicolae Popescu, Viceprim-ministru, ministrul afacerilor externe și integrării europene din lista contrasemnatarilor proiectului Hotărârii Guvernului, or în conformitate cu prevederile art. 50, alin (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii acestora în aplicare.</p> <p>Totodată, la Nota informativă la proiectul Hotărârii Guvernului, în conformitate cu dispozițiile anexei nr. 1 din Legea nr. 100/2017, în compartimentul 3 urmează a fi indicat dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Nota Informativă a fost modificată.</p>
<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Nr. 06-01/4378 din 24.10.2023</p>	<p>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE/Agencia) a examinat demersul Cancelariei de Stat nr. 18-69-10726 din 09 octombrie 2023 prin care se solicită avizarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023) și intervine cu următoarele propuneri.</p> <p>5. La punctele 52 și 53 propunem de rectificat remiterile la tabelul 19 și 19b din Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018.</p> <p>Argumentare: Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice nu cuprinde careva tabele cu nr. 19 și 19b.</p> <p>2. Punctul 58 considerăm necesar și oportun de modificat și de expus în următoarea redacție: „58. <i>Informațiile furnizate în temeiul pct. 57 sunt consecvente cu și, după caz, se bazează pe raportul autorității naționale de reglementare în energetică, menționată la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale</i>”.</p> <p><u>Argumentare:</u> În Republica Moldova există o singură autoritate națională de reglementare în domeniul energiei, - Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică, care este investită cu competențe de reglementare și de</p>	<p>Nu se acceptă Referința la Tabelul 19-Tabelul 19b HG nr. 1277/2018, urmează a fi menținută, deoarece, proiectul de modificare a HG nr.1277/2018 este la reavizare și până la momentul aprobării prezentului Regulament, modificările vor fi aprobate în Monitorul Oficial.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>monitorizare a activităților din sectorul electroenergetic și sectorul gazelor naturale, fapt menționat expres la art. 6 alin. (1) al Legii nr. 107/2016 și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 108/2016.</p> <p>3. La pct. 62 termenul de 30 aprilie 2022 este depășit, urmează a fi revăzut.</p> <p>4. La pct. 88 cuvântul „<i>considerație</i>” urmează de substituit cu cuvântul „<i>considerare</i>”.</p> <p>5. La Anexa 22, Nota ⁽⁹⁾ considerăm oportun de inclus moneda națională MDL.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>
<p align="center">Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr.315 din 18.10.2023</i></p>	<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. 18-69-10726 din 09.10.2023, privind avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023), și comunică lipsa obiecțiilor la proiectul în cauză, cu excepția sugestiilor de substituiri a cuvintelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „schimbarea categoriei de folosință a terenurilor”, cu „schimbarea categoriei de destinație și/sau a modului de folosință al terenurilor” (terminologia legislației funciare), - precum și a cuvintelor „autorități locale și (după caz sau) regionale” cu cuvintele „autorități publice locale și (după caz, sau) raionale/municipale”, la forma gramaticală respectivă. 	<p>Parțial se acceptă În conformitate cu prevederile art.3 alin.(3) Legii nr.100/2017 privind actele normative, "actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a)proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune";</p> <p>Prevederile referitoare la reducerea emisiilor din Sectorul „Folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură” sunt în conformitate cu HG nr. 1277/2018.</p>
<p align="center">Unitatea consolidată pentru implemtnarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei (UCIPE)</p>	<p>Unitatea consolidată pentru implementarea și monitorizarea proiectelor în domeniul energiei, comunică susținerea proiectului cu operarea unor propuneri de completare.</p> <p>1. La pct. 7, 37, 48, 49 și pe parcursul textului proiectului Hotărârii, sintagma „organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu” se substituit cu sintagma „ Organul central de specialitate</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

<p>Nr. 03/1-495 din 20.10.2023</p>	<p>al administrației publice în domeniul protecției mediului”, precum este denumită autoritatea în art. 6 alin. (4) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică.</p> <p>2. Pct. 25 din proiect se va revizui, în partea ce ține de termenul de 30 iunie 2023 care este depășit. Tot la acest punct atragem atenția că alin. (6) art.7² nu se regăsește în Legea nr.174/2017.</p> <p>3. Pct. 37 din proiect, sintagma „Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră” cu sintagma „Programul de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030”, din considerentul că Programul în cauză a fost aprobat recent prin Hotărârea Guvernului nr. 659/2023 care de altfel prevede abrogarea Hotărârea Guvernului nr. 1470/2016 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova până în anul 2030. Totodată, este de menționat că, prevederile privind elaborarea cadrului politic în domeniul energiei este stabilit în art. 6 din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, dar lipsesc în art.7² din Legea nr.174/2017, precum este indicat în proiect.</p> <p>4. Pct. 37 – 42, se va substitui cuvântul „Strategie” cu cuvântul „Program”, iar Cap. III. STRATEGII PE TERMEN LUNG, se va redenumi „III. PROGRAME PE TERMEN LUNG”, conform mențiunilor prezentate la punctul anterior din prezentul Aviz.</p>	<p>Parțial se acceptă Referința la prevederile Legii nr. 174/2017, urmează a fi menținute, deoarece până la momentul aprobării prezentului Regulament, modificările Legii vor fi publicate în Monitorul Oficial.</p> <p>Nu se acceptă Ministerul Mediului planifică elaborarea Strategiei pe termen lung pentru reducerea emisiilor de GES până în anul 2050, cum se prevede în Regulamentul UE transpus și Regulamentul (UE) 2021/1119 din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.401/2009 și (UE) 2018/1999 (“Legea europeană a climei”).</p> <p>Nu se acceptă În conformitate cu prevederile art.3 alin.(3) Legii nr.100/2017 privind actele normative, "actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a)proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune";</p>
--	--	--

	<p>5. La pct. 45 alin. 1) sintagma „Sec. 3, Cap. III. Hotărârii Guvernului nr.1277/2018” se va substitui cu sintagma „Secțiunea a 3-a, Capitolul III din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018”.</p> <p>6. La pct. 48 alin. 1) sintagma „ pct. 24 Hotărârii Guvernului nr. 1277/2018” se va substitui cu sintagma „pct. 24 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018”.</p> <p>7. La pct. 48 alin. 2), cifra „27” se va corecta cu cifra „28” din motive de eroare, astfel sintagma „enumerate la pct. 27 și în conformitate cu Lista gazelor cu efect de seră prevăzută în Hotărârea Guvernului nr.1277/2018” se va substitui cu sintagma „ pct. 28 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.1277/2018 și în conformitate cu Lista gazelor cu efect de seră, prevăzută în Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr.1277/2018”.</p> <p>8. La pct. 51 alin. 1) sintagma „ pct. 33 din Hotărârea Guvernului nr.1277/2018” se va substitui cu sintagma „ pct. 33 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.1277/2018”.</p> <p>9. La pct. 52 și pct. 53 se va revizui referința la Tabelul 19 –Tabelul 19b din Hotărârea Guvernului nr.1277/2018, din considerente că, în Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 lipsesc tabelele, iar în Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.1277/2018 sunt incluse numai 6 tabele.</p>	<p>Prevederile referitoare la denumirea Strategiei sunt elaborate în conformitate cu HG nr. 1277/2018.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Nu se acceptă Referința la Tabelul 19-Tabelul 19b HG nr. 1277/2018, urmează a fi menținută, deoarece, proiectul de modificare a HG nr.1277/2018 este la reavizare și până la momentul aprobării prezentului Regulament, modificările vor fi aprobate.</p>
<p>Biroul Național de Statistică <i>Nr.05-01/40-79 din 20.10.2023</i></p>	<p>Biroul Național de Statistică (BNS) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernare energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023) și comunică următoarele.</p> <p>Pct. 96 (pag. 23 și pag. 149) de expus în următoarea redacție: Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei pune la dispoziția publicului informații complete privind ipotezele, parametrii și</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>metodologiile utilizate pentru scenariile și prognozele finale, luând în considerare restricțiile de ordin statistic, datele sensibile din punct de vedere comercial și respectarea normelor privind protecția datelor.”</p> <p>Menționăm, că proiectul Regulamentului transpune parțial Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, astfel redacția propusă se conține în Articolul 8 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2018/1999.</p>	
<p>Agencia Proprietății Publice Nr.05-03-6859 din 23.10.2023</p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții</p>	
<p>Agencia de Mediu Nr. 08/307/2023 din 25.10.23</p>	<p>Urmare a solicitării, Agenția de Mediu a examinat proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanta energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023) și comunică că proiectul necesită o revizuire și ajustare din punct de vedere al tehnicii legislative, 10 ee ace 10 v în 10 ee ace 10 ve următoarelor propuneri/recomandări:</p> <p>La pct. 4 sugerăm să fie incluse completări referitoare la expunerea unor noi noțiuni cum ar fi: „acțiuni climatice”, „ținta națională”, „sărăcie energetică”, „capacitate 10ee ace10ve de funcționare must-run”, care ar trebui să fie definite în sensul Regulamentului;</p> <p>la pct. 6 considerăm necesar de specificat care va fi perioada cuprinsă de Planul care se va prezenta pînă la 1 ianuarie 2029, deoarece nu este clar cînd se aplică prevederea „ulterior la fiecare 10 ani”, după Planul care se va prezenta în 2029, sau 10ee ace10v acest plan va fi 10ee ace10v pentru 10 ani?</p>	<p>Nu se acceptă Ministerul Justiției atenționează de fiecare dată, că actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Definirea termenului trebuie să se facă doar în situații excepționale. Noțiunile propuse se vor regăsi în acte legislative speciale, precum Legea privind acțiunile climatice, care la moment este în procesul de promovare. Noțiunea <i>sărăcie energetică</i> este reglementată prin Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>La pct. 7, după cuvîntul „monitorizarea” se va lăsa același cu cuvintele „și raportarea”;</p> <p>la pct. 25 se face referire la o lege care deja a trecut – 30 iunie 2023, ar trebui exclusă;</p> <p>punctul 26 necesită clarificări, în punct se expune că Secretariatul Comunității Energetice poate formula recomandări, cu cel puțin șase luni înainte de termenul pentru prezentarea versiunii finale ale acestuia, specificând următoarele:, și nu este clar ce lege același subpunctele expuse, legea aceeași pot conține recomandările sau ce trebuie să conțină legea aceeași finală a Planului. Dacă se referă la recomandări, atunci propunem cuvintele „specificînd următoarele” să fie substituite cu cuvintele „cu referire la următoarele legea aceeași”;</p> <p>de asemenea, considerăm necesar de a face o claritate mai legea aceeași pentru situațiile din punctele 29 și 30, deoarece nu prea este clară diferența între „un proiect de actualizare” și „o actualizare”, presupunem că la pct. 30 se are în vedere „un Plan actualizat” deja, dar acest lucru trebuie expus clar;</p> <p>la pct. 39, textul „Strategia pe termen lung contribuie la” propunem să fie substituit cu textul „Strategia pe termen lung stabilește obiective și direcții de acțiune menite să contribuie la”;</p> <p>la punctele 52 și 53 sunt expuse aceleași prevederi de raportare, dar cu date diferite, legea aceeași la pct. 53 ar trebui să fie exclus.</p> <p>La pct. 62 se face referire la o lege care deja e în trecut „pînă la 30 aprilie 2022 organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei raportează Secretariatului Comunității Energetice...”, legea aceeași nu e logic să fie reglementat deja.</p> <p>La fel, s-a evidențiat faptul că pe tot parcursul textului proiectului se întâlnesc trimiteri la prevederi din alte acte normative, care de fapt nu se regăsesc în acele acte. Spre exemplu, se fac trimiteri la art. 71 , 72 , 74 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, iar legea menționată nu conține aceste articole. De asemenea, în text se întâlnesc trimiteri la pct. 69 din Regulament (a se vedea pct. 26, pct. 28, pct. 70) care nu se regăsește în document, precum și trimitere la pct. 113 (a se vedea pct. 38) care la fel nu se regăsește în document. Prin urmare, aceste indicații duc în eroare și necesită a fi ajustate.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Parțial se acceptă Modificările Legii nr. 174/2017 au fost publicate https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=139941&lang=ro#.</p>
--	--	--

<p style="text-align: center;">Centrul Național Anticorupție <i>Nr. 06/2/16678 din 23.10.2023</i></p>	<p>Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de guvernanță energetică și a acțiunilor climatice (număr unic 863/MEn/2023), comunicăm următoarele.</p> <p>Potrivit art.25 alin.(1) al Legii integrității nr.82/2017, eficiența cultivării climatului de integritate instituțională și profesională este supusă verificărilor din partea conducătorilor entităților publice, a autorităților anticorupție, a societății civile și mass mediei.</p> <p>În acest sens, în conformitate cu prevederile art.25 alin.(3) lit.a), art.28 alin.(4) al Legii prenotate, expertiza anticorupție, în calitate de măsură de control al integrității în sectorul public, se va efectua doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate.</p> <p>Proiectul propus pentru expertiza anticorupție, nu este însoțit de avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare/sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că ulterior redacția proiectului poate suferi modificări și completări.</p> <p>Urmare celor expuse, solicităm respectuos expedierea în adresa Centrului Național Anticorupție a proiectului definitivat, pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p>	
<p style="text-align: center;">Ministerul agriculturii și industrii alimentare <i>Nr. 2023PHG-3454 din 02.11.2023</i></p>	<p>La Regulament:</p> <p>Cu titlu de observație generală, subliniem că textul proiectul conține un șir de prevederi prin care se stabilesc anumite atribuții/obligații Secretariatului Comunității Energetice. Întrucât proiectul de Hotărâre reprezintă un act național care se aplică doar pe teritoriul Republicii Moldova, dar nu un tratat internațional, considerăm aceste reglementări eronate. Or, Guvernul Republicii Moldova nu poate obliga Secretariatul Comunității Energetice, care este o instituție a Comunității, să efectueze acțiuni de evaluare sau să formuleze recomandări. Aceste din urmă acțiuni sunt realizate de către Secretariat nu în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, ci în baza Tratatului de constituire a Comunității Energetice. Prin urmare, considerăm necesar ca din textul proiectului să fie exclus orice prevederi prin care se stabilesc anumite obligații față de Secretariatul Comunității Energetice.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>În tabelul de concordanță, coloana „Observații”, la articolul 2, alineatele (63) și (64) din Regulamentul 2018/1999, textul „Noțiunea „sistem de informații geografice” va fi transpusă în Legea nr.71/2023 cu privire la aprovizionarea sau serviciile) pentru măsura sau măsurile respective sînt achitate proporțional cu nivelul îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare; privire la eficiența energetică subvenționarea în agricultură și mediul rural” urmează a fi înlocuit cu „Noțiunea va fi transpusă în Legea nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale”.</p>	<p>Se acceptă Tabelul a fost modificat</p>
<p>Centrul de Armonizare a Legislației Aviz nr. 31/02-126-114779 din 31.10.2023</p>	<p><i>Obiecții privind Tabelul de concordanță la Regulamentul (UE) 2018/1999</i> Cu referire la tabelul de concordanță al proiectului național, constatăm că acesta nu corespunde în totalitate cerințelor obligatorii stabilite în Anexa nr. 3 la HG nr. 1171/2018, și prezentăm următoarele observații, care urmează a fi luate în considerare la definitivarea acestuia:</p> <p>- Compartimentul 1 urmează a fi completat cu informație despre titlul complet al actului UE, în redacția următoare: Regulamentul UE 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului L 328 din 21 decembrie 2018, în versiunea adaptată și aprobată prin Deciziile Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. Comunității Europene EnC, publicat în Jurnalul Oficial al 2021/14/MC-EnC și 2022/02/MC-</p> <p>Compartimentul 5 urmează să prevadă doar textul proiectului național, în acest sens, urmează a fi excluse din această rubrică normele naționale în vigoare, care au fost anterior supuse armonizării, în speță art. 1, art. 2 pct. 1, pct. 11, art. 17 transpuse în Legea nr.174/2017 cu privire la energetică; art. 2 pct. 6, pct. 7, pct. 13 – pct. 17, art. 15, art. 26, art. 37 – art. 39, art. 40, Anexa</p>	<p>Se acceptă Tabelul a fost modificat</p> <p>Se acceptă Tabelul a fost modificat</p>

	<p>V – Anexa VIII și Anexa XII transpuse în HG nr. 1277/2018; art. 2 pct. 22 – pct. 24, pct. 29 – pct. 31, pct. 33- pct. 34, transpuse în Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile; art. 2 pct. 28 transpus în Legea nr.209/2016 privind deșeurile; art. 2 pct. 42 – pct. 57 transpuse în Legea nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică; art. 2 pct. 27, pct. 59 – pct. 61 transpus în Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor dar, totodată pentru a reflecta gradul general de transpunere al actului UE, normele transpuse anterior în legislația națională în vigoare se vor indica în rubrica 8 “Observații”.</p> <p><i>b) Obiecții privind Tabelul de concordanță la Regulamentul (UE) 2022/2299</i></p> <p>- Compartimentul 5 urmează să prevadă doar textul proiectului național, în acest sens, urmează a fi excluse din această rubrică normele naționale în vigoare, care au fost anterior supuse armonizării, în speță, art. 2 și Anexa I din actul UE transpuse prin HG nr. 1277/2018. Dar, totodată pentru a reflecta gradul general de transpunere al actului UE, normele transpuse anterior în legislația națională în vigoare se vor indica în rubrica 8 “Observații”.</p>	<p>Se acceptă Tabelul a fost modificat</p>
<p>Ministerul Mediului Aviz nr.18-69-10726 din 09.10.2023</p>	<p><u>În proiectul hotărârii Guvernului</u>, la lista persoanelor contrasemnate este necesar a fi inclus ministrul mediului Dna Iordanca-Rodica IORDANOV.</p> <p><u>În proiectul Regulamentului</u> Pct. 5 se propune a fi expus în următoarea redacție: „5. PNIEC componenta Mecanismului de guvernantă, care conține politici și măsuri necesare pentru o planificare mai strategică a politicilor în domeniul energiei și a acțiunilor climatice, se elaborează de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și structurile subordonate ale acestuia, în colaborare cu organul central de specialitate al administrației publice pentru resurse naturale și mediu prin schimb reciproc de informații și date, și se revizuieste periodic cu respectarea cerințelor stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, precum și prevederile prezentului Regulament.”</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p>

	<p>Pct. 37 se propune a fi expus ni urmatoarea redactie: „37. Strategia pe termen lung pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera (în continuare - Strategia pe termen lung) se elaborează de catre organul central de specialitate al administratiei publice pentru resurse naturale si mediu si structurile subordonate ale acestuia, în colaborare cu organul central de specialitate al administratiei publice în domeniu energeticii prin schimb reciproc de informatii si date, cu respectarea cerintelor stabilite la art. 72 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetica, prevederile prezentului Regulament, si în strictă conformitate cu prevederile Hotarârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea si evaluarea documentelor de politici publice.</p> <p>La pct. 38 referinta făcuta al „pot. 113” urmeaza a fi revizuita dat fiind faptul că Regulamentul are în total 112 puncte. La fel, este necesar de a fi revizuite celelalte referintele indicate în tot textul Regulamentului.</p> <p>La pct. 39 al proiectului, alineatul 4) urmează a fi expus în urmatoarea redactie: "4) dezvoltarea unui sistem energetic eficient în ceea ce priveste consumul de energie si bazat preponderent pe surse de energie regenerabile."</p> <p>La pct. 40 alin 2) se propune substituirea sintagmei "sectoare individuale" cu "anumite sectoare".</p> <p>Pct. 49 urmează a fi reformulat, dat fiind faptul ca prevederea ce tine de raportarea celor mai actuale prognoze disponibile este expusă neclar.</p> <p>La pct. 51, in sintagma "Până al data de 15 martie 2025 a anului si, ulterior, la fiecare doi ani" se vor exclude cuvintele "a anului".</p> <p>În punctele 52 si 53 ale proiectului se face referință la tabelele 19-196 ale HG nr. 1277/2018. Mentionam ca tabele respective sunt incluse în proiectul de modificare a HG nr. 1277/2018, care la momentul actual nu este încă aprobat, fiind la etapa de reavizare.</p>	<p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p> <p>Nu se acceptă Referința la Tabelul nr. 19-Tabelul nr. 19b HG nr. 1277/2018, urmează a fi menținută, deoarece, proiectul de modificare a HG nr.1277/2018 este la reavizare și până la momentul</p>
--	--	---

	<p>Totodată, mentionam necesitatea revizuirii trimiterilor la prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1277/2018. In cazul unor prevederi de ordin general, trimiterea al HG nr. 1277/2018 este justificată, dar în cazul referinței la unele puncte sau tabele concrete (de ex.: in pct. 48, 51, 52 ale proiectului), trimiterea se va face nu al HG, dar la Regulamentul privind instituirea si functionarea Sistemului national de monitorizare si raportare a emisilor de gaze cu efect de sera si altor informatii relevante pentru schimbările climatice, Anexa nr. 11a HG nr. 1277/2018.</p>	<p>aprobării prezentului Regulament, modificările vor fi aprobate.</p> <p>Se acceptă Proiectul a fost modificat</p>
--	---	--

Ministru

Victor PARLICOV